

Maze Master

Dokumentacja implementacyjna

<https://github.com/JGolaszewski/MazeMaster>

Jędrzej Gołaszewski i Szymon Stasiak

April 12, 2024

Funkcjonalność programu

Celem tego programu jest umożliwienie użytkownikowi znalezienia najkrótszej ścieżki przez labirynt, który został stworzony na podstawie pliku wygenerowanego na stronie <http://tob.iem.pw.edu.pl/maze/>. Program wygeneruje precyzyjny ciąg instrukcji, który prowadzi od punktu początkowego do punktu wyjściowego. Dzięki niemu użytkownik może sprawnie i efektywnie odnaleźć właściwą drogę.

Użytkowanie

Ten program służy do rozwiązywania labiryntów zapisanych w plikach tekstowych. Rozwiązanie jest zapisywane do innego pliku tekstowego lub wyświetlane w konsoli, jeśli nie zostanie podany plik wyjściowy.

```
./bin -i <plik_wejściowy> [-o <plik_wyjściowy>] [opcje]
```

Argumenty programu

-i <plik_wejściowy> lub -in <plik_wejściowy>: Określa nazwę pliku tekstowego zawierającego labirynt do rozwiązania.

-o <plik_wyjściowy> lub -out <plik_wyjściowy>: Określa nazwę pliku tekstowego, do którego program zapisze rozwiązanie labiryntu. Jeśli ta opcja nie zostanie podana, rozwiązanie zostanie wyświetlone w konsoli.

-v lub -verbose: Włącza wyświetlanie dodatkowych informacji podczas działania programu.

-d lub -debug: Włącza tryb debugowania, umożliwiając analizę szczegółowych informacji na temat działania programu.

-h lub -help: Wyświetla pomoc dotyczącą sposobu użycia programu.

-q lub -quit: Natychmiastowe wyjście z programu.

Architektura Systemu

System na jakim działa, systemowe funkcje jakies ewentualnie podział na pliki programu, język w jakim jest napisany wersja języka (c2x), foldery wejście wyjście bin itp

Środowisko uruchomieniowe

Program jest przystosowany do działania w środowisku Unixowym

Testy programu były prowadzone w:

Subsystem Kali Linux for Windows 11

Linux Ubuntu

Wersja C

Program jest napisany w języku programowania C w standardzie C23 (C2X);

Makefile

Ten Makefile jest narzędziem do automatyzacji procesu kompilacji programu napisanego w języku C. Składa się z trzech głównych celów: "build", "clean" i "test". Cel "build" kompiluje pliki źródłowe do pliku wykonywalnego, przy użyciu zdefiniowanych flag kompilacji. "Clean" usuwa plik wykonywalny, a "test" uruchamia program z określonymi argumentami w celu przetestowania go. Zmienne definiują nazwę pliku wykonywalnego, katalog wyjściowy i parametry kompilacji. Makefile ten zapewnia prosty i elastyczny sposób zarządzania procesem kompilacji i testowania programu w języku C.

Opis plików

Pliki Wejściowe:

- Plik binarny

Plik binarny zawiera nagłówek pliku, sekcje kodującą, nagłówek sekcji kodowania oraz sekcja wyniku.

Nagłówek pliku składa się z :

- 32 bitów id pliku(0x52524243)
- 8 bitów znak ESC
- Liczba kolumn 16 bitów
- Liczba linii 16 bitów
- Pozycja x wejścia 16 bitów
- Pozycja y wejścia 16 bitów
- Pozycja x wyjścia 16 bitów
- Pozycja y wyjścia 16 bitów
- Pamięć zarezerwowaną 96 bitów
- Licznik słów kodowych 32 bitów
- Wskaźnik na rozwiązanie 32 bitów
- Początek słowa kodowego (Separator) 8 bitów
- Definicja ściany labiryntu 8 bitów
- Definicja ścieżki labiryntu 8bitów

W sumie: 420 bitów

Słowa kodowe:

- Separator 8 bitów
- Wartość 8 bitów (Ściana / Ścieżka)
- Liczba wystąpień 8 bitów (0 – to jedno wystąpienie)

Nagłówek rozwiązania:

- Id sekcji rozwiązania 32 bitów (0x52524243)
- Liczba kroków do przejścia 8 bitów (0 – to jeden krok)

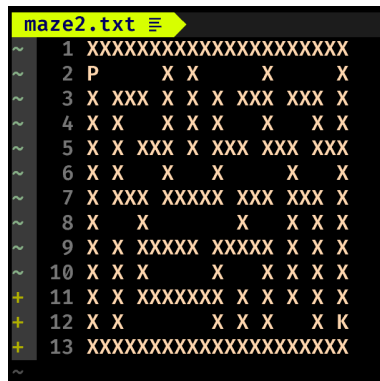
W sumie 40 bitów

Krok rozwiązania:

- Kierunek 8 bitów (N, E, S, W)
- Licznik pól do przejścia (0 – to jedno pole)
- Plik tekstowy

Plik tekstowy zawiera labirynt zapisany tekstowo gdzie jeden znak odpowiada jednemu polu na siatce labiryntu. Znak '#' - odpowiada ścianie labiryntu a ' ' - odpowiada ścieżce labiryntu, 'K' - odpowiada końcu a 'P' - odpowiada początkowi.

Przykładowy plik labiryntu:


```
maze2.txt
1 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
2 P   X X   X   X
3 X XXX X X X XXX XXX X
4 X X   X X X   X X X
5 X X XXX X XXX XXX XXX
6 X X   X   X   X X
7 X XXX XXXXX XXX XXX X
8 X   X       X X X X
9 X X XXXXX XXXXX X X X
10 X X X   X   X X X X
11 X X XXXXXXX X X X X X
12 X X       X X X   X K
13 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
```

Pliki programu:

- main.c

Main łączy moduły programu w spójną całość.

- graph.c oraz graph.h

Zawiera implementację struktury wierzchołków oraz funkcje służące do odczytu ich z tymczasowego `node_temp`

- `BFS.c`, `BFS.h`, `readPath.c` oraz `readPath.h`

Zawiera implementację modułu BFS wraz z odczytywaniem rozwiązania.

- `interface.c`, `interface.h` oraz `reports.h`

Zawiera implementację modułu komunikacji z użytkownikiem oraz makra do zgłaszania błędów.

- `parser.c` oraz `parser.h`

Zawiera implementację modułu parsera który zamienia plik labiryntu na grafowy jego odpowiednik.

- `Macros.h`

Zawiera makra stałych w programie i funkcje pomocnicze.

Struktury programu

W programie wykorzystywane są dwie struktury własne

- `Node` (`node_t`)

Struktura `node` opisuje wierzchołek grafu (kafelek ścieżki w labiryncie).

W jej skład wchodzi zmienne: `x` (położenie x), `y` (położenie y), `adj` (zmienna trzymająca połączenia z kolejnymi wierzchołkami w sposób bitowy tzn.: od lewej 1 bit przejście w lewo, 2 bit przejście w prawo, 3 bit przejście w górę, 4 bit przejście w dół).

Implementacja struktury wygląda następująco:

```
1  enum Direction {
2      LEFT = 0b00,
3      RIGHT = 0b01,
4      TOP = 0b10,
5      BOTTOM = 0b11
6  };
7
8  typedef struct Node {
9      USHORT x : 12;
10     USHORT y : 12;
11     //ADJ - adjacency of node BITS: (LEFT)(RIGHT)(TOP)(BOTTOM)
12     UCHAR adj : 4;
13     // 00 - LEFT 01 RIGHT 10 - TOP 11 - BOTTOM
14     UCHAR parent : 2;
15     UCHAR flag : 1;
16 } node_t;
```

Listing 1: Struktura `Node`

- `Queue` (`queue_t`)

Struktura queue jest wrapperem na wskaźnik na plik(jest to plik tymczasowy w którym są przetrzymywane dane kolejki) poszerzona o 1 bit utrzymujący informację o tym czy kolejka jest aktualnie pusta.

Implementacja struktury wygląda następująco:

```
1  typedef struct Queue {  
2      FILE* queueData;  
3      UCHAR isEmpty : 1;  
4  } queue_t;
```

Listing 2: Struktura Queue

Założenia i rozwiązania systemu

Przygotowanie danych do algorytmu

Dane z pliku txt zawierające opis labiryntu są przetwarzane na formę grafu. Każde pole jest przetwarzane na osobny wierzchołek i przechowywane na siatce o rozmiarach $x*y$ gdzie x to ilość kolumn labiryntu a y ilość wierszy. Każdy element nawet pole ze ścianą ma swój wierzchołek jednak pola ściany są pojedynczymi wierzchołkami bez żadnych krawędzi.

Pola puste labiryntu te po których możemy chodzić posiadają opis w formie bitowej opisujących ich sąsiadów to znaczy możemy się z tego dowiedzieć w którym kierunku możemy pójść dalej do góry do dołu w prawo czy na lewo. Opis ten jest tworzony podczas parsowania.

Użyty algorytm

BFS (Breadth-First Search) w rozwiązywaniu labiryntów

Algorytm rozwiązujący labirynt opiera się na BFS (Breadth-First Search), ponieważ jest to efektywna metoda znajdowania najkrótszej ścieżki w grafie nieskierowanym lub skierowanym, co jest istotne w przypadku poszukiwania wyjścia z labiryntu.

Kroki algorytmu:

Inicjalizacja: Rozpoczynamy od wierzchołka, który jest znanym wyjściem z labiryntu.

Przeszukiwanie: Wykonujemy algorytm BFS, sprawdzając kolejne wierzchołki labiryntu.

Oznaczanie kierunku: Podczas sprawdzania kolejnych wierzchołków grafu, oznaczamy kierunek, z którego przyszliśmy do danego wierzchołka. Dzięki temu będziemy mieli informację o ścieżce prowadzącej do danego wierzchołka.

Znalezienie wejścia: Kontynuujemy algorytm BFS aż do momentu znalezienia wejścia do labiryntu. Gdy to nastąpi, mamy pełną informację o ścieżce prowadzącej od wyjścia do wejścia.

Generowanie instrukcji: Znając ścieżkę od wyjścia do wejścia, możemy generować instrukcje krok po kroku, które należy wykonać, aby przejść przez labirynt.

Metoda parsowania

Metoda parsowania opiera się na zapisaniu wczytanych danych w sposób binarny jako poszczególne kolejne trzy wiersze z pliku następnie zidentyfikowanie połączeń pomiędzy pustymi polami i zapisanie ich zgodnie z formatem pliku temp_nodes.

Zamiana binarna odbywa się poprzez zamianę poszczególnych znaków w pliku wejściowym na ich bitowe reprezentacje (0 – wolna przestrzeń, 1 - ściana). Po wczytaniu 3 pierwszych wierszy program przystępuje do zamiany ich w bardziej czytelną formę krawędzi grafu. Jeżeli znak jest 0 sprawdza on połączenia we wszystkie 4 kierunki następnie zapisuje je do pliku tymczasowego temp_nodes wraz z przestrzenią na zapis flagi odwiedzenia oraz kierunku rodzica. Następnie program zwalnia pamięć pierwszego wiersza i wczytuje kolejny powtarzając proces aż do wyczerpania wierszy w pliku.

Pliki tymczasowe

Program korzysta z 2 różnych plików tymczasowych aby ograniczyć zużycie pamięci procesora do maksymalnie 512 kB.

- Plik “temp_nodes”

- Zastosowanie:

Przechowywane dane wierzchołka grafu (adj – 4 bity na możliwe kierunki przejścia, flag – 1 bit na flagę odwiedzenia, parent – 2 bity na kierunek w którym jest rodzic wierzchołka).

- Struktura:

W pliku dane zapisywane są w sposób binarny po kolei od lewej do prawej, z góry na dół. Każda ściana z pliku jest odzwierciedlona jako pusta przestrzeń o rozmiarze wierzchołka a każda ścieżka jest przedstawiona jako odpowiednie dane wierzchołka. Takie rozwiązanie pozwala na natychmiastowe odczytanie danych wierzchołka o pozycji x y bez przeszukiwania pliku. Zarówno puste jak i pełne ściany są odzwierciedlone w pliku jako N bitów (gdzie N jest ilością bitów które zajmuje struktura wierzchołka

- Plik “temp_queue”

- Zastosowanie:

Przechowywane dane kolejki w pamięci pliku.

- Struktura:

W pliku dane zapisywane są w sposób binarny, Każde kolejne N bitów (gdzie N jest ilością bitów które zajmuje struktura wierzchołka)

przetrzykuje dane kolejnych wierzchołków w kolejce. Dzięki temu że plik jest otwierany w trybie append+ możliwa jest optymalizacja pamięciowa nie zapisywania początku i końca danych kolejki, gdyż append automatycznie przechodzi na koniec kolejki podczas zapisywania do niej danych a kursor wskazuje na jej początek. Aby oszczędzić złożoność czasową stare elementy nie są usuwane w trakcie działania kolejki (plik jest usuwany po wywołaniu funkcji zamknięcia kolejki), a kursor wskazuje na realny pierwszy element.

Podział na moduły

-Parser

Moduł odpowiedzialny za parser składa się z 3 głównych funkcji:

- readLineBit

Jest to funkcja odpowiedzialna za przekształcenie wiersza z pliku na jej odpowiednik bitowy (Ściana -> 1, Ścieżka -> 0). Odbywa się to poprzez iterację przez poszczególne znaki i zapis ich w tablicy bajtów jako poszczególne bity.

- toGraph

Funkcja toGraph otrzymuje 3 kolejne linie zapisane binarnie analizując środkową z nich i zapisując ją do pliku tymczasowego `hyperref[pliki-tymczasowe]` `temp_nodes` w co wchodzi połączenia pomiędzy pustymi polami oraz puste flagi dla algorytmu oraz puste przestrzenie pamięci o rozmiarze takim samym jak dane wierzchołka dla każdej ściany.

- parseFile

Jest to funkcja która łączy dwie poprzednie. Jako argument dostaje nazwę pliku wejściowego następnie wczytując trójkami wiersze z niego w sposób binarny, za pomocą funkcji `readLineBit` i wywołując funkcję `toGraph` co każdą wczytaną linię.

-BFS

Moduł odpowiedzialny za znalezienie najkrótszej ścieżki przejścia labiryntu składa się z funkcji `bfs` odpowiedzialnej za przeszukanie grafu i stworzenie relacji w kolejnych wierzchołkach. W trakcie wykonywania `bfs` zapisujemy z jakiego wierzchołka tu przyszliśmy .
Propozycja implementacji:

Drugą funkcją tego modułu jest funkcja `readPath`. Funkcja ta odpowiada za wypisanie kolejnych kroków, którymi należy się poruszać by odnaleźć najkrótszą ścieżkę. Funkcja ta iteruje przez kolejne wierzchołki rozpoczynając od wierzchołka w którym znajduje się wyjście z labiryntu. Iteruje korzystając z relacji rodzica którą stworzył `bfs` . Sprawdza z której strony został odwiedzony wierzchołek podczas wykonywania `bfs` a następnie przechodzi w tą stronę . W ten

sposób poznajemy kolejne kroki i wykonujemy to do momentu dojścia do wejścia labiryntu.

-Implementacja kolejki

Moduł odpowiedzialny za implementację kolejki składa się z funkcji w pełni operujących na pliku kolejki wykonujące podstawową jej funkcjonalność (taką jak pop, push, create i destroy). Każda funkcjonalność jest rozdzielona na osobną funkcję:

- create_q

Funkcja której zadaniem jest otworenie pliku tymczasowego kolejki. Na początku otwiera go w trybie 'write' aby usunąć zawartość potencjalnie istniejącego pliku o tej samej nazwie, następnie otwiera go w trybie append+ aby można było swobodnie dodawać nowe elementy na końcu pliku a wskaźnik pliku żeby wskazywał na realny pierwszy element kolejki.

- qelete_q

Funkcja która ma na celu zamknięcie i usunięcie tymczasowego pliku kolejki.

- push_q

Funkcja zapisuje położenie początku po czym dopisuje nowy element na koniec pliku i ustawia wskaźnik pliku z powrotem na realny element początkowy kolejki. Zmienia ona także zmienną kolejki isEmpty na fałsz.

- pop_q

Funkcja która wczytuje pierwszy realny element kolejki i zmienia początek na kolejny. Jej zadaniem jest również ustalenie czy kolejka jest pusta. Jeżeli nie uda pobrać się elementu ustawia ona zmienną isEmpty na prawdę.

-Moduł funkcjonalny

W skład tego modułu wchodzi funkcja parse_args jest odpowiedzialna ze pobranie i przeanalizowanie argumentów wywołania programu.

Funkcja print_help w przypadku podania przez użytkownika argumentu -h lub -help wyświetla pomoc

Trzecią funkcją występującą w tym module jest funkcja openFile która odpowiada za sprawdzenie czy podany przez użytkownika plik istnieje i jest poprawny. Jeżeli powyższe warunki są spełnione funkcja zwraca otwarty plik

Ponadto w skład tego modułu wchodzi 5 makr do obsługi powiadomień w programie:

R_INFO – odpowiedzialne za wyświetlanie informacji
R_WARNING – odpowiedzialne za wyświetlanie ostrzeżeń
R_DEBUG – odpowiedzialne za wyświetlanie dodatkowych informacji w trybie debug
R_VERBOSE – odpowiedzialne za wyświetlanie dodatkowych informacji w trybie verbose
R_ERROR - odpowiedzialne za wyświetlanie informacji błędu i zakończenie programu

Stałe programu i funkcje pomocnicze

MAX_LINE_WIDTH 2049: Stała określająca maksymalną szerokość wiersza.
WALL_CHAR 'X': Stała reprezentująca znak ściany.
UINT unsigned int: Typ danych UINT jako unsigned int.
USHORT unsigned short: Typ danych USHORT jako unsigned short.
UCHAR unsigned char: Typ danych UCHAR jako unsigned char.
TEMP_NODE_FILENAME "./temp/tempNodes.txt": Nazwa pliku dla tymczasowych węzłów.
QUEUE_FILENAME "./temp/queue.txt": Nazwa pliku dla kolejki.
GET_BIT(byteArr, n): Funkcja pobierająca bit o indeksie n z tablicy bajtów byteArr.
BYTE_TO_BINARY_PATTERN "%c%c%c%c%c%c%c%c%c": Wzorzec formatowania dla konwersji bajtów na ciągi binarne.
BYTE_TO_BINARY(byte): Funkcja konwertująca bajt byte na ciąg binarny.
PRINT_BINARY(byte): Funkcja drukująca bajt byte jako ciąg binarny.

Możliwe błędy

Lista możliwych błędów które zakończą się niepowodzeniem programu:

- Brak dostępu do pliku wejścia
- Brak podania pliku wejścia
- Brak wystarczająco miejsca na dysku
- Błędny format labiryntu

Lista możliwych błędów które zakończą się ostrzeżeniem programu:

- Brak dostępu do podanego pliku wyjścia (program stworzy plik o innej nazwie w katalogu out)
- Brak wyjścia z labiryntu (program poinformuje nas o braku wyjścia z labiryntu)